

نگاه ویژه علامه طباطبایی به رابطه اسلام و اجتماع در تفسیر المیزان

یک کارشناس دینی با اشاره به تفسیر 60 صفحه‌ای علامه طباطبایی درباره آیه 200 سوره عمران تأکید کرد: مرحوم طالقانی و علامه طباطبایی معتقدند این آیه نمی‌خواهد مزداری را به طور خاص مطرح کنند بلکه به مومنان توصیه می‌کند ارتباطات اجتماعی خود را تحکیم بخشند.

یک کارشناس دینی با اشاره به تفسیر 60 صفحه‌ای علامه طباطبایی درباره آیه 200 سوره عمران تأکید کرد: مرحوم طالقانی و علامه طباطبایی معتقدند این آیه نمی‌خواهد مزداری را به طور خاص مطرح کنند بلکه به مومنان توصیه می‌کند ارتباطات اجتماعی خود را تحکیم بخشند.

به گزارش خبرگزاری مهر؛ حجت الاسلام قاضی زاده در نشست «قرآن و اندیشه‌های اجتماعی» که جمعه شب 13 تیرماه در حاشیه بیست و دومین نمایشگاه قرآن برگزار شد، با اشاره به دیدگاه‌های مطرح در خصوص حضور اندیشه‌های اجتماعی در این کتاب آسمانی، عنوان کرد: برخی در این رابطه به طور کامل منکر مطلق و برخی دیگر موافق مشروط هستند. مطرح کنندگان این دو نظریه معتقدند هیچ‌گونه مفاهیم سیاسی و اجتماعی در قرآن نیامده است و یا در صورت وجود آیات مرتبط با مسائل اجتماع، فاقد مفاهیم اجتماعی است ولی در برابر این مقوله به حدی آیه وجود دارد که به خوبی بیانگر اندیشه‌های اجتماعی این کتاب آسمانی است.

این قرآن پژوه با اشاره به آیه 200 سوره مبارکه آل عمران که می‌فرماید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اصْبِرُوا وَصَابِرُوا وَرَابِطُوا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ»؛ ای کسانی که ایمان آورده‌اید صبر کنید و ایستادگی ورزید و مرزها را نگهبانی کنید و از خدا پروا نمایید امید است که رستگار شوید»، ادامه داد: آنچه در خصوص این آیه جالب است اینکه شخصیتی همچون علامه طباطبایی در ذیل این آیه بیش از 60 صفحه در خصوص رابطه اسلام و اجتماع با عناوین 15 گانه به بحث و بررسی پرداخته است.

حجت الاسلام قاضی زاده با بیان اینکه در این آیه امر به صبر و مصابره اشاره شده است، تصریح کرد: برخی کلمه «رابطوا» را در این آیه به معنای مزداری از مرزهای یک مملکت و برخی دیگر آن را به معنی توسعه مزداری در حوزه‌های مختلف زندگی معرفی کرده‌اند؛ آیت الله مکارم شیرازی نیز «رابطوا» را به معنای مزداری با مصادیق مختلف دانسته‌اند و عالمان اسلامی را نیز یکی از مصادیق مزداری اسلامی معرفی کرده‌اند.

وی اظهار کرد: ولی برداشت مرحوم طالقانی و طباطبایی از این آیه لطیف‌تر است و معتقدند این آیه نمی‌خواهد مزداری را به طور خاص مطرح کنند بلکه به مومنان توصیه می‌کند ارتباطات اجتماعی خود را تحکیم کنند.

حجت الاسلام قاضی زاده تصریح کرد: این آیه مجموعه ارتباطات اجتماعی را مورد توجه قرار می‌دهد که افراد به عنوان مجموعه‌های به هم پیوند خورده و با همکاری هم بتوانند فضای روبه پیشرفتی را فراهم آورند.

وی در جمع بندی مباحث خود در این نشست، خاطرنشان کرد: براین اساس سه دیدگاه در خصوص حضور اندیشه‌های اجتماعی در قرآن وجود دارد. برخی اندیشه‌های اجتماعی قرآن را به طور کامل منکر می‌شوند، برخی دیگر معتقدند گرچه قرآن به برخی اندیشه‌های اجتماعی پرداخته است اما به واقع یک امر فردی است و آنچه مطرح است در خصوص توجه به خدا و آخرت است.

حجت الاسلام قاضی زاده اضافه کرد: دیدگاه سومی نیز معتقد است آیات قرآن و آموزه‌های دینی نشان می‌دهد دین به عرصه اجتماع توجه بیشتری کرده و قسط و عدالت اجتماعی از اهداف آن است و جزء تاکیدات قرآن نیز تحکیم ارتباطات اجتماعی است که در دنیای امروز به در قالب انجمن‌ها، احزاب یا اشکال مختلف می‌تواند باعث پیشرفت جامعه اسلامی باشد.